

Setkání členů ZO ČSOP v roce 2020 – Horní Řadov

Ve dnech 4. až 6. září se konalo setkání členů základních organizací ČSOP. Místem konání byl tábor Horní Řadov nedaleko Stráže nad Nežárkou. Ubytování bylo v dřevěných chatkách umístěných na

Nový Řadov – setkání členů ZO ČSOP

volném místě v borovém lese. Na východním okraji tábora, přecházejícího v borový les a posléze listnaté stromy protéká Nová řeka. Geologické podloží tohoto místa je tvořeno pískem.

Zahajovací den začal přednáškou o CHKO Třeboňsko. Přednášejícím byl pan RNDr. Miroslav Hátle CSc. vedoucí ze Správy CHKO Třeboňsko, který nás seznámil s přírodními zajímavostmi krajinné oblasti. Stejně tak s jejími problémy a zoologickými úspěchy. Např. objevení se malé populace vlka, která zde vychovala malá vlčata. Po krátké přestávce

následovala další přednáška, týkající se mladých ochránců přírody – MOP. Tu vedl pan Vašek Bartuška z ZO ČSOP Třeboň. Popsány byly vcelku netradiční způsoby práce s dětmi a mládeží, která u tohoto kroužku přináší úspěchy.

V krátkém času od přednášek do večere jsem měl chvíli podívat se k Nové řece. Z měkkýšů zaznamenána jantarka obecná (*Succinea putris*). V litorálu motýlice obecná.

Před večerí se rovněž konalo oficiální zahájení setkání panem RNDr. Liborem Ambrozkem a zástupci místní, základní organizace ČSOP.

Po večerí jsme měli možnost se setkat se známými členy základních organizací. Popovídat si, zahledět se do plamenů, poslouchat písničky doprovázené kytarou nebo pozorovat noční oblohu pokrytou bílými beránky. Pozornější z nás si všimli občasného průletu netopýrů.

Ráno 5. září bylo tiché, mírně vlhké. Tak, jak to v přicházejícím podzimu bývá. Při časnějším přivstání jsem měl možnost kromě sýkory koňadry, modřinky, brhlíka lesního, pěnkavy obecné, strakapouda velkého, vrány obecné pozorovat též tah hus velkých v sevřeném klínu. Předzvěst podzimu. Nedaleko tábora jsem objevil skluz do řeky a nedaleko něj požerek cejna či plotice od vydry říční. Zajímavostí bylo nalezení velké, žluté třapatky svazčité v několika jedincích. Průlet ledňáčka říčního nad hladinou nebylo nic výjimečného. Kromě biologických pozorování se mohl člověk opájet vycházejícím sluncem a jeho barvením stromů.

Františkov - šídlatka páskovaná (*Lestes cf. sponsa*)

Z následujícího programu jsme si s manželkou zvolili exkurzi do PP Pískovna u Dračice a PR Dračice. Průvodcem nám byl pan Mgr.

Rostislav Černý, CSc., který nás zavedl na jmenovaná místa. Začali jsme PP Pískovnou u Dračice. Zde

nás překvapila bohatost rostlin a živočichů. Nešlo nepřehlédnout vyplašené saranče modrokřídlé, červeně nebo žlutě zbarvené vážky rudé (podle pohlaví) nebo motýlice obecné. Prvním větším živočichem byl skokan štíhlý. V jiné tůňce nás potěšil nález bublinatky, snad bublinatky jižní. Zde bylo možno též vidět kromě zelených skokanů, zřejmě skokana krátkonohého i pulce blatnice skvrnitě. Jednu chvíli se objevila i larva čolka obecného s dosud patrnými žábami. Vodní sloupec doplňovali malé druhy potápníčků. Přechodem skrze přírodní památku jsme se seznámili i s problémem tohoto místa. A to zarůstáním náletovými rostlinami a květinami. Z dřevin převažovala bříza, osika a borovice. Mezi několika malými tůňkami se objevili i drobná šidélka větší. V jedné z vodních plošek jsme našli malou užovku obojkovou. Pozorovat jsme mohli i velké pulce, dodatečně určené jako zástupce skokana zeleného.

Naše další cesta vedla do nedalekého Františkova. Před vstupem do obce jsme spatřili krásný, vysoký cihlový komín. Pozůstatek po místní železné huti. To ostatně dosvědčily i nálezy několika kousků strusky při lávce přes Dračici. Zde jsem též našel několik jedinců vlahovky narudlé (*Monachoides incarnatus*). Ta se vyskytovala i u nedalekého přemostění jalového výtoku z bývalého potoka. Dále jsme pokračovali na hraně srázu nad řekou Dračicí. Minuly jsme starý ochranný val staré střelnice a zaniklý vodní náhon s ruinami jakéhosi stavení. Cestou jsme mohli sbírat houby. Povětšinou zástupce z rodu hřibovitých. Řeka Dračice nabízela i přes vyšší stav vody romantické pohledy na peřeje, proudící vodu a malebné obrázky lesních scenérií. Zajímavostí bylo nalezení několika jedinců houby, šiškovce černého.

Cesta skrze PR Dračice nás dovedla takřka ke státní hranici s Rakouskem. Proto jsme se otočili a vydali se zpět k Františkovu. Na lesních cestách jsme hojně potkávali modré, modrozelené až fialové zástupce chrobáka jarního. Dále nás p. Černý zavedl k vypreparovanému granitovému balvanu na vyvýšeném kopci.

Naše další cesta vedla k malé pískovně. Zde jsem pozoroval malé jednice zeleného skokana, vážku rudou. Cestou okolo rybníku s názvem Horní Kočvarů jsme se opět dostali k malé pískovně. Zde jsme pozorovali několik druhů pestřenek. Převážně rodu *Eristalis* a jednu pestřenku červenonosou. Z měkkýšů zde bylo možno při troše štěstí najít okružáka ploského (*Planorbarius corneus*). Naši mladší účastníci obdivovaly ploštici, splešťuli blátivou. V trávě jsem viděl drobného křísa, štitenku dubovou a zajímavou šidlatku páskovanou.

Ale to již byl čas na návrat. Konec exkurze byl v místní restauraci nad chladným nápojem podle vlastního výběru. Však bylo také slunečno a teplo.

Po doplnění energie v táboře následovala zábava, povídání a poslech hudby provozované skupinou Srdečná Arytmie. Nebo také posezením u táboráku a povídáním o přírodě, ochránářském životě nebo třeba pěstování ovocných stromů. Pozdní noc pak přinesla déšť.

Následující ráno, 6. září přineslo kromě vlhka, dodoutnávajících uhlíků táboráku také balení a odjezd na poslední exkurzi. Naše volba padla na PR Horní Lužnice. Následovalo loučení, poslední povídání s druhy v „boji“ a jelo se. Na místo nedaleko Suchdolu nad Lužnicí. Cestou jsme nedaleko Třeboně viděli u silnice dva divočáky. Nastražená ušiska, ostrý zrak pozorující silnici. A když zjistili, že a ně z auta hledíme, klidně se otočili a odešli od silnice. Byla to pěkná příležitost pro zajímavé foto, jenže v koloně aut to nejde.

Vedoucím na místě nám byl opět pan Rostislav Černý, který nás zavedl k meandrující Lužnici. A tam nám pověděl, jak tyto meandry vznikají, jak řeka mění své koryto. Bere s sebou při velké vodě stromy, podemílá břehy a tvoří samostatné tůně.

Při tom povídání nešlo přeslechnout hlas vydávaný letícím ledňáčkem říčním. Na některých místech se v trávě, na osluněných a vlhčích místech, objevily velké saranče mokřadní. Z jedné tůně mladý účastník exkurze vylovil vajíčka měkkýše, plovatky bahenní. O kousek dál jsem vyfotografoval velkou tiplici zelnou, ale také drobnou pestřenku rodu *Scaeva*. O kus dál jsme v jedné z tůní našli okružáka ploského nebo rdesno obojživelné či drobnou trhutku plovoucí. Pravým skvostem byla kovově zelená mandelinka nádherná líně ležící na listu chrastice. Naopak v trávě se skrytě pohybovala vroubenka smrdutá.

Drobné saranče, které zde byly hojné, tu měli vlastního lovce. Pěkně zbarveného, ale pro ně smrtelně

PR Horní Lužnice - saranče mokřadní (*Stethophyma grossum*)

nebezpečného křižáka pruhovaného. Na kraji litorálu se skrývala maloočka smaragdová. Ale to se již doba exkurze přiblížila době odjezdu. Tak následovalo krátké zastavení na suché stráni s modrými kvítky mateřídoušky a následoval odjezd na poslední místo.

Do obce Dvory nad Lužnicí, kde jsme prošli kousek místní komunikace se zastavením u samotné tůně nedaleko řeky Lužnice. Přišlo zastavení na betonovém obloukovém mostu s povídáním o zdejším úseku řeky a tůních. Dále s pohledem na řeku Lužnici, sedícího rybáře a pomalým krokem jsme se vydali zpět. Při krátkém pozorování jsem v náspu silnice našel již nám známého křižáka pruhovaného.

Z vodních měkkýšů jsem zaznamenal mimo jiné uchatku toulavou (*Radix labiata*).

Následovalo krátké loučení spojené s přáním všech účastníků, aby nám naše záliba v přírodě a její ochraně vydržela. Díky všem pořadajícím a snad se za rok zase shledáme.

